

SCI-CONF.COM.UA

**GLOBAL SCIENCE:
PROSPECTS AND INNOVATIONS**

**PROCEEDINGS OF V INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
DECEMBER 28-30, 2023**

**LIVERPOOL
2023**

GLOBAL SCIENCE: PROSPECTS AND INNOVATIONS

Proceedings of V International Scientific and Practical Conference

Liverpool, United Kingdom

28-30 December 2023

Liverpool, United Kingdom

2023

UDC 001.1

The 5th International scientific and practical conference “Global science: prospects and innovations” (December 28-30, 2023) Cognum Publishing House, Liverpool, United Kingdom. 2023. 1042 p.

ISBN 978-92-9472-196-9

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Global science: prospects and innovations. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Liverpool, United Kingdom. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-global-science-prospects-and-innovations-28-30-12-2023-liverpul-velikobritaniya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: liverpool@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 Cognum Publishing House ®

©2023 Authors of the articles

152. **Тимошук В. В.** 880
ОНТОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЙНИХ ЗМІН
АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА
153. **Чорновол О. Ю.** 883
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО
ПРОЄКТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ
154. **Шашко В. О., Велика Т. А.** 886
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ В
ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ УКРАЇНИ
155. **Шталь Т. В., Кравець К. О.** 889
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМСТВА В ІНКЛЮЗИВНІЙ ЕКОНОМІЦІ
156. **Янцовський В. О.** 895
УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ В ПРОЦЕСІ ЗДІЙСНЕННЯ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
157. **Ярова В. В.** 901
ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ
ЗАЙНЯТОСТІ РОБОЧОЇ СИЛИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ
158. **Яхно Т. П.** 911
ОСНОВНІ МЕТОДИ ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ

LEGAL SCIENCES

159. **Агаєва В. І., Резворович К. Р.** 916
НЕУСТОЙКА ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ
ЗОБОВ'ЯЗАНЬ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ
160. **Бакаєв С. Д., Резворович К. Р.** 927
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ
В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ
161. **Ваганова І. М.** 937
ДЕЯКІ ПРАВОВІ РИЗИКИ ПРИ УКЛАДАННІ ДОГОВОРУ
КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ НЕРУХОМОСТІ В УКРАЇНІ
162. **Глущенко І. В.** 942
ОКРЕМІ АСПЕКТИ СОЛІДАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
МАЛОЛІТНІХ ТА НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ ЗА ЗАВДАНУ НИМИ
ШКОДУ
163. **Гриненко С. В.** 946
СТАДІЇ ДИСЦИПЛІНАРНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЩОДО
ПРОКУРОРІВ
164. **Денисова І. Р., Резворович К. Р.** 955
СУЧАСНИЙ СТАН ІНСТИТУТУ ПРЕДСТАВНИЦТВА В
ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ
165. **Дудик І. М.** 963
ОКРЕМІ ПИТАННЯ, ЯКІ НЕ НАЛЕЖАТЬ ДО ПОВНОВАЖЕНЬ
ОРГАНІВ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

**ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМСТВА В ІНКЛЮЗИВНІЙ ЕКОНОМІЦІ**

Шталь Тетяна Валеріївна,

д.е.н., професор

Кравець Кирило Олександрович

аспірант

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

Анотація. У статті розглянуто питання поширення концепції інклюзивності в економічній сфері. Наведено характерні риси інклюзивної економіки. Представлено процес формування умов й оцінювання інклюзивного розвитку підприємства.. Систематизовано основні підходи до формування стратегії розвитку підприємства. надано особливості формування стратегії розвитку підприємства в інклюзивній економіці.

Ключові слова: сталий розвиток, інклюзивне зростання, інклюзивна економіка, підприємство, стратегія, стратегія розвитку.

Для підвищення ефективності всієї економіки та вирішення проблеми розвитку підприємств в конкурентному середовищі важливою є ефективність стратегії розвитку підприємства. Актуальність даної теми посилюється тим, що у світовій економіці з'являються нові фактори, які не можуть бути пояснені на основі відомих закономірностей. Серед цих факторів – суперечливості між економічною глобалізацією та регіоналізацією, неузгодженість споживчих уподобань та динаміки прибутку, масштабна персоналізація продукції, які впливають на діяльність вітчизняних підприємств.

Для багатьох підприємств актуальною є проблема забезпечення сталого розвитку у довгостроковій перспективі. В умовах глобалізації забезпечення процесу сталого та розумного розвитку розглядають як особливі інструменти, інтегровані в управлінську, економічну та соціальну сфери та призначені для

сприяння досягненню пріоритетів сталого розвитку. Найкращим чином концептуальні основи сталого розвитку відображає інклюзивний підхід до розвитку та управління, який розглядають як ефективний інструмент для досягнення перспектив сталого економічного зростання. Враховуючи зазначене, вивчення особливостей формування стратегії розвитку підприємства в умовах інклюзивної економіки є актуальним.

Питання інклюзивності в економічній сфері є відносно новими і недостатньо дослідженими вітчизняними науковцями. Зокрема, такі дослідження зосереджені на категоріях інклюзивного зростання економіки, інклюзивного розвитку на макрорівні та на мезо- та мікрорівнях; проблемах забезпечення інклюзивного розвитку бізнесу [1–8]. Основні особливості формування стратегії підприємства розглянуто в працях І. Ансоффа, П. Друкера, Г. Мінцберга, М. Портера, М. Кужельного, В. Савчук, М. Шевчук, В. Пономаренко, М. Чумаченко та інших. Основними тенденціями та принципово новими підходами до трансформації та подальшого розвитку економічних систем на всіх рівнях є поглиблення соціального виміру та пріоритетність інтересів людини. У свою чергу, категорію «інклюдія» спочатку розглядали через соціальний вимір в контексті зменшення соціальної дискримінації та нерівності, тобто як інтеграцію різних верств у загальну структуру суспільних відносин із подальшим поглиблення їхньої участі в процесі управління [1]. Теорію інклюзивного розвитку вважають новою інтерпретацією теорії сталого розвитку [2-4]. Поширення концепції інклюзивності в економіці створило передумови для формування інклюзивної економіки, основними рисами якої є участь, справедливість, зростання, стабільність та сталий розвиток (табл. 1).

Таблиця 1

Характерні риси інклюзивної економіки Фонд Рокфелера [5]

Риси	Характеристика
Участь	потреба залучення людей до економічного життя країни; надання доступу до ринку праці, споживачів та бізнес-секторів; забезпечення прозорості, якості знань і регулювання задля можливості розпочинати власний бізнес і знайти роботу
Справедливість	забезпечення можливостей мобільності для більшої кількості людей з різних соціально незахищених груп суспільства; надання доступу до суспільних благ, інфраструктури, освіти, тощо
Зростання	вимірювання економічного розвитку за допомогою загальних показників зростання, показників доходу на душу населення та інших показників загального суспільного багатства

Стабільність	створення умов для впевненості у майбутньому та здатності передбачати результати економічних рішень окремих осіб, громад, підприємств та урядів повинні мати достатню та розширити свою; інвестування в майбутні можливості та забезпечення власної фінансової стабільності
Сталий розвиток	поступове накопичення економічного та соціального багатства, яке підтримує добробут між поколіннями; накопичення різних форм капіталу та пропорційний розподіл накопичених активів: виробничих, фінансових, людських, соціальних і природних; рішення та стратегії розвитку мають включати довгострокові витрати та вигоди, короткострокові прибутки від використання бази активів

Формування та закріплення економічних основ сталого розвитку формують основу для переосмислення та обґрунтування усталених концепцій і процесів в економіці. При цьому основним чинником, який гальмує сталий розвиток, є неузгодженість корпоративних, соціальних і національних інтересів як гарантії дотримання екологічних, соціальних та економічних стандартів.

Інклюзивний розвиток підприємницьких бізнес-структур забезпечують через сукупну дію законів попиту, пропозиції, підвищення продуктивності праці, стандартизації тощо. При цьому порівнюють критерії основних споживчих ознак і характеристик товарів, типів структури управління, видів та розміщення виробництва, характеристик персоналу, наявності технологій, стану матеріально-технічного забезпечення та оперативного управління, що в результаті дозволяє забезпечити інклюзивний розвиток підприємства. Процес формування умов й оцінювання інклюзивного розвитку підприємства представлено на рис. 1 [6].

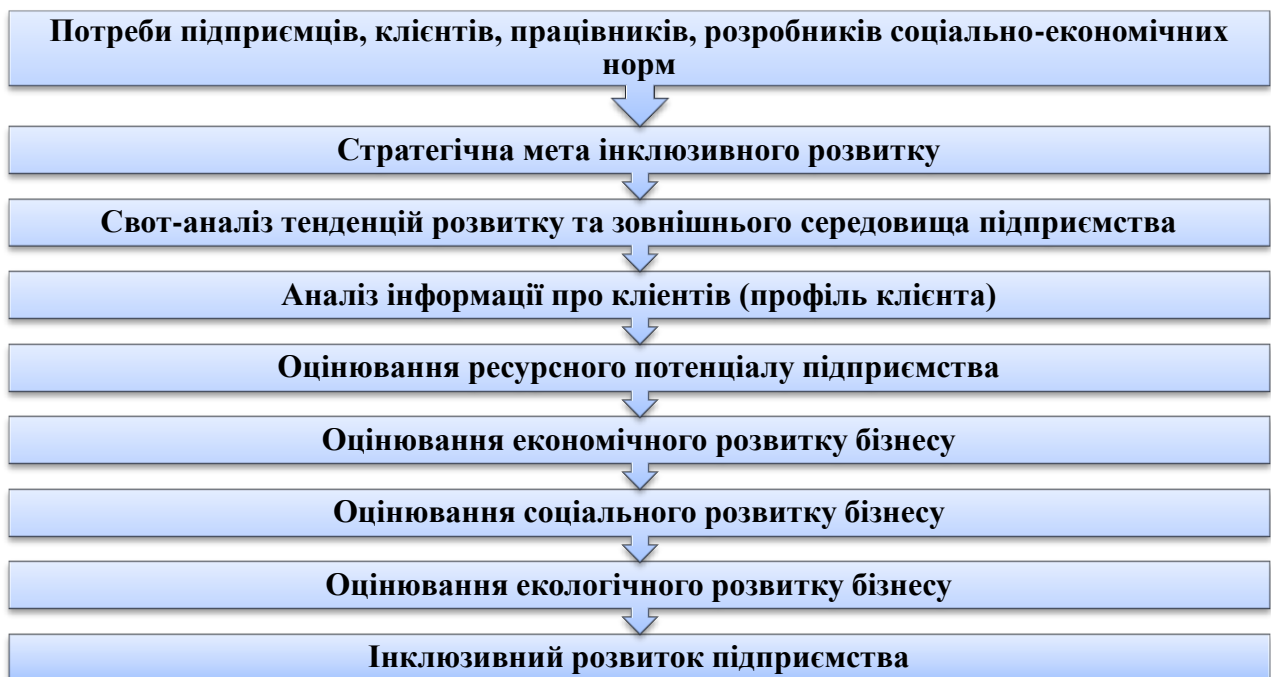

Рис. 1. Етапи формування умов та оцінювання інклюзивного розвитку підприємства

Особливістю інклюзивного розвитку підприємства є орієнтація на певну

ефективну стратегію розвитку. Так, підсумовуючи існуючі погляди науковців на сутність стратегії, слід відзначити наступне [7]:

- основним обов'язковим компонентом стратегії є визначення довгострокових цілей, завдань і місії;
- стратегія передбачає певні дії, а саме: прийняття курсу дій, прийняття рішень, зразки дій, формулювання розумних заходів і планів для досягнення заздалегідь визначених цілей, комплекс рішень, спрямованих на досягнення поставлених цілей;
- стратегія передбачає розподіл певних ресурсів, необхідних для досягнення поставлених цілей (розміщення, розподіл, координація ресурсів підприємства, оцінювання технологічного потенціалу та її виробничо-збутових можливостей).

До особливостей формування стратегії розвитку підприємства в інклюзивній економіці відносять: визначення ринкових можливостей і корпоративних перспектив, пов'язаних з ними; формулювання і розроблення векторів зростання чи напрямів бізнесових операцій; виділення унікальних можливостей ринків та вироблених підприємством продуктів, визначення конкурентної переваги підприємства.

Формування стратегії розвитку підприємства є важливим і відповідальним завданням, пов'язаним з його майбутнім розвитком. Саме мистецтво менеджерів, оптимальне використання наявних ресурсів, своєчасне реагування на зміну умов зовнішнього середовища дозволяє підприємствам отримати певні конкурентні переваги та забезпечити їхнє ефективне функціонування та довгострокову життєздатність. Результати аналізу зовнішнього середовища окремого підприємства дозволяють йому своєчасно прогнозувати появу загроз і можливостей, формулювати сценарії розвитку певної ситуації, а також стратегії виконання місії та досягнення цілей підприємства [8, с. 141-46]. Менеджерам достатньо сформулювати одну стратегію майбутнього розвитку, яка має необхідну точність і стане основою корпоративної стратегії.

Таким чином, вивчення теоретичних засад інклюзивної економіки дозволяє встановити пріоритети та ідеї сталого розвитку підприємства. Саме стратегію вважають засобом досягнення кінцевого результату та ефективної конкурентної переваги. Сьогодні підприємства повинні мати обґрунтовану стратегію дій і бути готовими адаптуватися до можливих змін зовнішнього середовища. Враховуючи це, стратегія підприємства повинна сприяти розвитку його діяльності, формуванню резервів, ефективному використанню фінансових ресурсів та збільшенню потенціалу підприємства у разі нестабільної ринкової кон'юнктури.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Rauniar G., Kanbur R. Inclusive Development: Two Papers on Conceptualization, Application, and the ADB Perspective (Working Papers 57036). Cornell University, 2010. 46 p.

2. Базилюк А. В., Жулин О. В. Інклюзивне зростання як основа соціально-економічного розвитку. Економіка та управління на транспорті. 2015. Вип. 1. С. 19-29.

3. Жаліло Я. Діалектика реалізації цілей сталого розвитку в сучасній економіці. Національні економічні стратегії розвитку в глобальному середовищі : зб. тез Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 13 квіт. 2017 р.). Київ, 2017. С. 14-16.

4. Войчук М.В. Етимологія поняття «економічна інклюзія» в контексті циклічного розвитку економіки. Інноваційна економіка. № 3-4'2021. С. 28-33.

5. Pacetti-Garr E. The Five Characteristics of an Inclusive Economy: Getting Beyond the EquityGrowth Dichotomy. Rockefeller Foundation, 2016. URL: <https://www.rockefellerfoundation.org/blog/fivecharacteristics-inclusive-economy-getting-beyond-equitygrowth-dichotomy/>.

6. Кушнір О.І. Жигулін О.А. Механізм формування інклюзивної моделі розвитку бізнесу в агропродовольчій, готельній і ресторанній сферах. Економіка харчової промисловості. Том 14, Випуск 1/2022 с. 3-14.

7. Пономаренко В.С. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи. Х.: ІНЖЕК, 2009. 323 с.

8. Klasen Stephan. Measuring and Monitoring Inclusive Growth: Multiple Definitions, Open Questions, and Some Constructive Proposals. Asian Development Bank. 2010. URL: <http://hdl.handle.net/11540/1404>.